

VIRTUALNA RAZSTAVA

Uvod

Pri moji prvi virtualni razstavi, ki smo jo imeli za nalogo pri Vladimirju Vidmarju, sem razmišljal o umetnikih, ki se ukvarjajo z umetnostjo, ki je tesno povezana z znanostjo in tehnologijo. V razstavo sem takrat vključil sledeče umetnike: Sanela Jahić (SI), Špela Petrič (SI), Floris Kaayk (NL) in Koen Vanmechelen (BE). Takratno razmišljanje se je navezovalo na moje lastne afinitete in zanimanje za znanost in tehnologijo. Kot umetnik se preko svojih del pogosto navezujem na sorodne vsebine, čeprav sem v samem mediju veliko bližje vizualni in likovni umetnosti.

Pri virtualni razstavi, ki jo pišem sedaj, sem si stvari zastavil nekoliko drugače.

Koncept razstave - *Brez dodatne razlage*

Pri zasnovi razstave sem izhajal iz sledečih izhodišč: Iskal sem umetniška dela in umetnike, ki se na tak ali drugačen način ukvarjajo z risbo oz. puščanjem sledi v prostoru in času. Poleg tega sem iskal umetniška dela, kjer sta konceptualna in formalna plat tesno povezani v celoto. Kriterije sem zamejil še nekoliko bolj. Iskal sem umetniška dela, ki so komunikativna in neposredna, to se pravi umetniška dela, iz katerih je kolikor toliko jasno razviden koncept, brez dodatnih razlag. Do neke mere pa je potrebno upoštevati družbeni kontekst (recimo jezik, predznanje povprečnega gledalca, itd.), da bi lahko bila le-ta v kontekstu razstave resnična. Ker je razstava načrtovana za Galerijo ŠKUC v Ljubljani, je izbor umetnikov in njihovih del prilagojen specifični tega prostora.

Danes se umetnost pogosto začne s pisano besedo oz. s snovanjem idej in konceptov. S tem, ko obvladaš jezik (takšen ali drugačen), si odpreš številne možnosti za nadaljnji razvoj in delovanje. Vendar je lahko jezik stkan z vizualno ali likovno govorico umetniških del na bolj ali manj subtilen način. Jezik je lahko tudi odsoten, še vedno pa ostane izpovednost umetniškega dela. Zdi se, da je za razumevanje določenih del ključna sekvenčnost, kjer se njihov kontekst vzpostavi z nizanjem določenih elementov ali dejanj. S takšno igro vznikne nova govorica, ki je v vsebinskem smislu zelo izčrpna in pogosto prestopa v polje naracije oz. pripovedi.

Preprosto izhodišče je tako pripeljalo do številnih omejitev in kriterijev, da bi lahko osnovna ideja razstave zdržala znotraj našega umetniškega prostora oz. znotraj Galerije ŠKUC. Da bi ohranil osnovno idejo razstave, ki je razvidna že iz naslova (*Brez dodatne razlage*), sem se odločil za format skupinske razstave slovenskih umetnikov in/ali umetnikov, ki so vsaj občasno prisotni na slovenski umetniški sceni. Na koncu sem se odločil za izbor umetnikov, ki jih poznam in imam tako nekoliko intimnejši vpogled v njihovo umetniško prakso. Izjema pri izboru je bil Tomaž Lavrič, a se mi je njegova uvrstitev zdela utemeljena, saj njegovo delo dobro poznam iz tiskanih medijev. Avtor je znan po svojih afinitetah do zasebnosti in intime, zato se mi je izjema zdela smiselna.

Razstava se deli v dva sklopa, ki se med seboj prepletata. Oba sklopa se odzivata na prostor v katerem umetniki delujejo, naj si bo, da gre za prostor v fizičnem smislu, recimo za atelje, galerijo ali del urbanega okolja, ali pa za družbeni ali socialni prostor, v katerem so umetniki prisotni. Dela med seboj ločita dva pristopa: prvi prepleta risbo z besedo in se odziva na stanje v družbi, drugi pa prepleta risbo s performansom ter se odvija v prostoru in/ali času. Slednji pristop je tesno povezan z umetnikovim telesom oz. prostorom v katerem umetniško delo nastaja. Oba sklopa na formalni ravni povezuje sekvenčnost oz. ponavljanje.

Prvi sklop umetnikov predstavljajo Vesna Bukovec, Leon Zuodar in Tomaž Lavrič. Za njihova izbrana dela je značilna črna risba, ki se prepleta z besedo. Vesna Bukovec v svojih delih reflektira sovražni govor in nestrpnost, ki sta se razmahnila ob aktualni begunski krizi. Poostrene varnostne ukrepe in proteste proti migrantom postavi v kontekst politične satire. Duhovito spremeni besedila na transparentih protestnikov in pokaže mizerno realnost beguncev. Tomaž Lavrič se kot sodelavec tednika Mladina ukvarja s stripom in karikaturjo. Njegov strip Diareja nas spremlja od leta 1988 in na tedenski ravni komentira politično dogajanje v Sloveniji in po svetu. Leon Zuodar je skupaj z Miho Pernetom del tandema Beli sladoled. Za Zuodarja je značilna minimalistična črna risba, ki je izrazito komunikativna in igriva. Umetnik ustvarja risbe kot nekakšne dnevniške zapise, ki pogosto mejijo na fikcijo.

Drugi sklop umetnikov predstavljajo Anja Jelovšek, Ištvan Išt Huzjan in Danilo Milovanović. Za vsa dela so značilna performativnost in odnos telesa do prostora in/ali časa. Knjiga umetnika *Junij* Anje Jelovšek je dnevniški zapis njenega srčnega utripa v mesecu juniju 2015, ki ga je beležila preko EKG naprave. Svoje telo je na ta način spremenila v risalno napravo, ki je njen biološki obstoj oz. srčni utrip zapisala v obliki linearne risbe. Podobno tudi Ištvan Huzjan uporabi svoje telo za to, da premeri prostor. S svojo hojo premeri prostor, za njim pa ostane sled. Danilo Milovanović kot umetnik pogosto intervenira v javni prostor. S projektom *Daljšnjica* je s hojo po zelenici ustvaril alternativno, daljšo pot ob konvencionalni krajši poti.

Življenjepisi umetnikov

Vesna Bukovec (1977, Ljubljana) je diplomirala in magistrirala iz kiparstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Deluje kot samostojna avtorica in v okviru umetniške skupine KOLEKTIVA (z Metko Zupanič in Lado Cerar). Ustvarja v različnih medijih (video, fotografija, risba, instalacija) in pri tem uporablja različne postopke (raziskava, apropiacija, participacija idr.). V preteklem desetletju se je predstavila na številnih samostojnih in skupinskih razstavah v domačem in mednarodnem prostoru.

Leon Zuodar (1977, Postojna) je zaključil študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 2004. Leta 2005 je skupaj z Miho Pernetom ustanovil slikarsko skupino Beli sladoled in zinovsko založbo z istim imenom, ki se navdušuje nad drugačno, marginalno in eksperimentalno risbo. Za svoje delo sta leta 2011 prejela nagrado OHO. Decembra 2016 sta se predstavila na skupinski razstavi Off the Hook v UGM Studiu v sodelovanju z galerijo DobraVaga, februarja 2017 pa v Mednarodnem grafičnem likovnem centru na skupinski razstavi Zini!, Sodobna zinovska produkcija. Samostojno se Zuodar ukvarja z risbo, grafiko in slikarstvom. Trenutno je soorganizator razstavnega programa in vodja grafičnega ateljeja, od leta 2016 pa vodi zinovsko čitalnico Zinko Tiček v sklopu galerije Hiša kulture v Pivki.

Tomaž Lavrič (1964, Ljubljana) je po končani Srednji šoli za oblikovanje šolanje nadaljeval na oddelku za slikarstvo ljubljanske Akademije za likovno umetnost. Od leta 1987 je stalni sodelavec tednika Mladina, to sodelovanje pomeni začetek njegove profesionalizacije na področju ilustracije, karikature in stripa.

Anja Jelovšek (1990, Ljubljana) zaključuje študij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Sodelovala je na več skupinskih razstavah, med drugimi v galeriji Vžigalica, Galeriji P74 in Galeriji Miklova hiša. Njen projekt je bil izbran na javnem razpisu za mladega umetnika na področju intermedijske umetnosti.

Ištvan Išt Huzjan (1981, Ljubljana) je leta 2005 diplomiral na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Svojo založniško hišo za knjige umetnika 21st Century Books je registriral leta 2006. Leta 2009 je zaključil umetniški rezidenčni program na Rijksakademie van beeldende kunsten v Amsterdamu. Med leti 2010 in 2015 je obiskal tudi več drugih rezidenčnih programov, med njimi umetniški rezidenčni program Changdong Muzeja za moderno in sodobno umetnost v Koreji v Seoulu in umetniško rezidenčno stanovanje Ministrstva za kulturo RS v New Yorku. Leta 2010 je soustanovil umetniški kolektiv Project Goleb v Amsterdamu. V letih 2011 in 2014 je bil nominiran za nagrado OHO. Leta 2013 je prejel nagrado Fernand Baudin v Belgiji in leta 2015 je prejel veliko nagrado žirije na 31. Grafičnem bienalu. Od leta 2013 vodi experimentalni umetniško razstavní prostor Coffre Fort (Trezor) v Bruslju z umetnikoma Gregoirjem Mottom in Thibautom Esiaujem pod imenom Artists Club. Ištvan Išt Huzjan živi in dela med Ljubljano in Brusljem.

Danilo Milovanović (1992, Banja Luka) končuje magistrski študij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Je aktivni uporabnik in član skupnosti tovarne Rog, kjer od leta 2015 upravlja razstavní prostor Zelenica, v katerem je organiziral več kot 15 samostojnih in skupinskih razstav ter nekaj javnih dogodkov s področja sodobne vizualne umetnosti. Področje njegovega dela seže od slikarstva, multimedijjskih projektov in fotografije do umetnosti v javnem prostoru in ulične umetnosti, pri čemer ideja določa medij in pristop. Poleg razvijanja likovne govornice raziskuje predvsem lastnosti urbanega okolja v odnosu do naravnega, posega v javni prostor in ga obravnava kot prizorišče umetniškega delovanja.

Izbrana dela oz. izhodišče za postavitev razstave

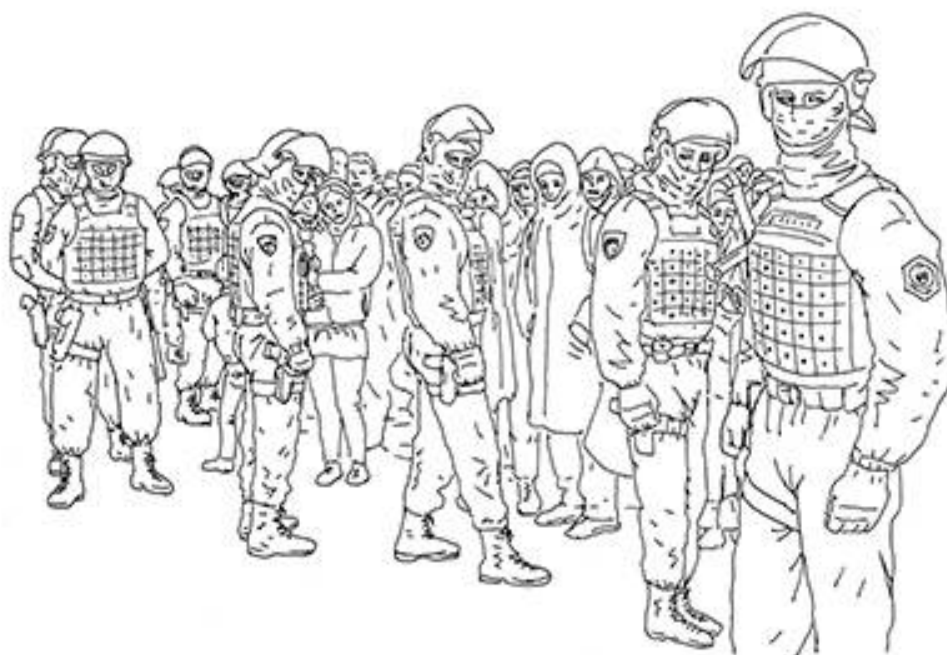
- Vesna Bukovec:

Domoljubi, 2016, tuš na papir, 40 x 30 cm

Dolžnost vseh domoljubov, 2016, tuš na papir, 40 x 30 cm

Varnost za koga, 2016, tuš na papir, 40 x 30 cm

Šenčur 1, 2016, tuš na papir, 40 x 30 cm

Šenčur 2, 2016, tuš na papir, 40 x 30 cm

- Tomaž Lavrič:

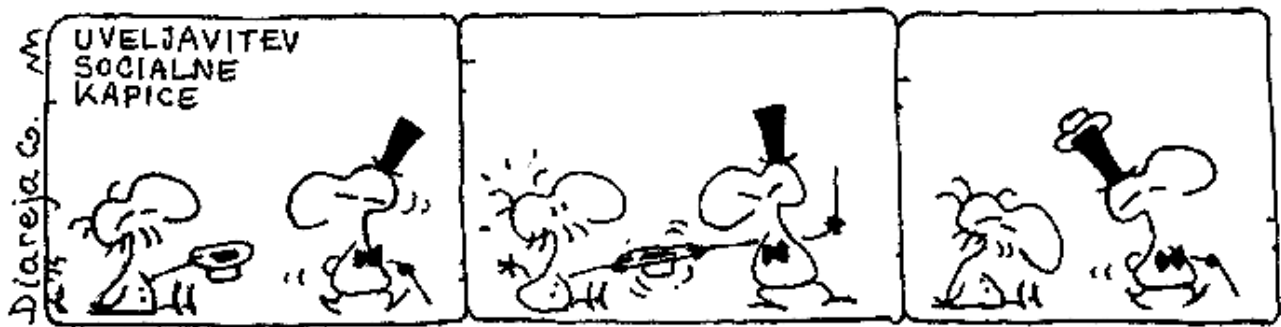
Diareja, 2017, Mladina #25

Diareja, 2015, Mladina #20

Diareja, 2017, Mladina #15

Diareja, 2014, Mladina #33

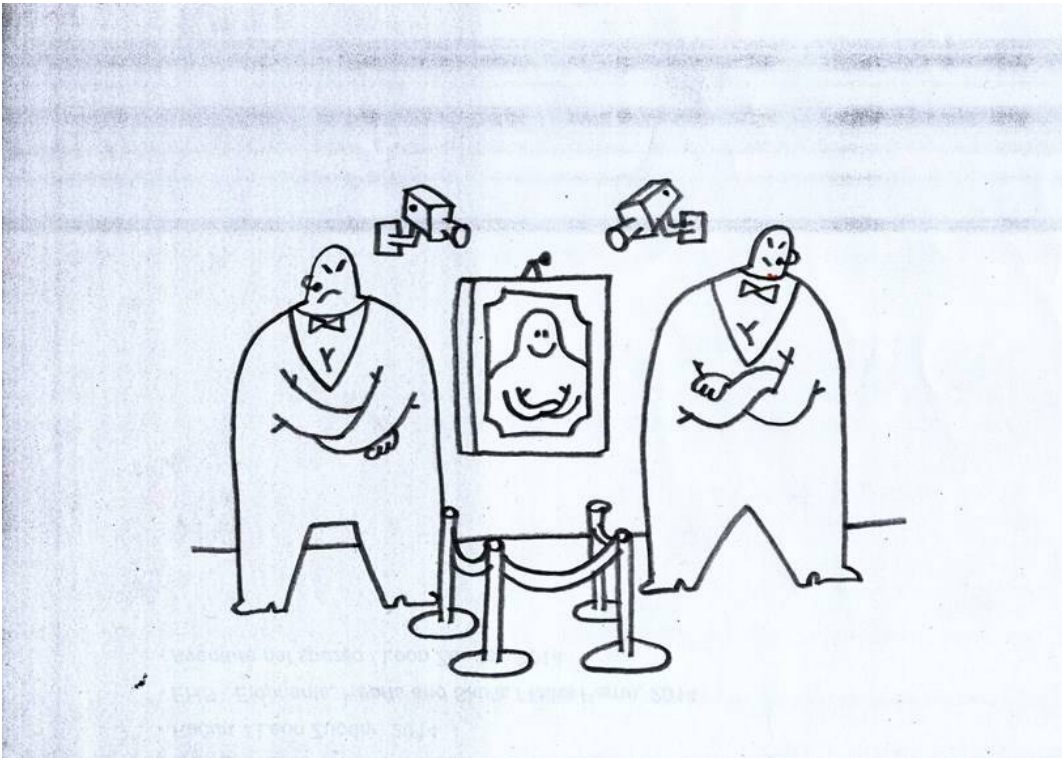

»On je non stop tekmovalen. Ko teče sam, po mojem tekmuje z rastlino ob stezi.«

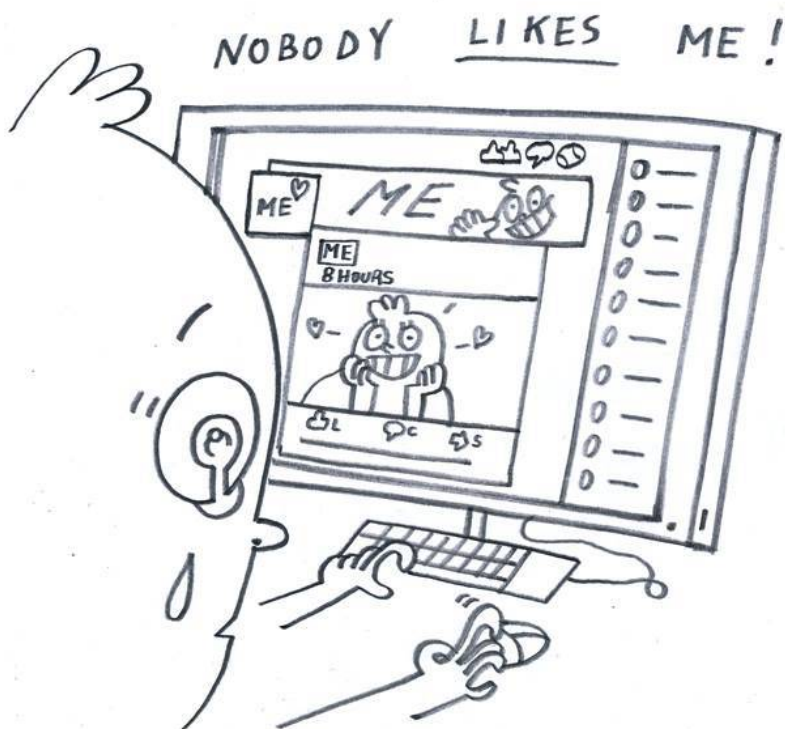
Predsednikov sin **Luka Pečar Pahor** v reviji Avenija o obsedenosti

Izjava tedna, 2017, Mladina #35

- Leon Zuodar:

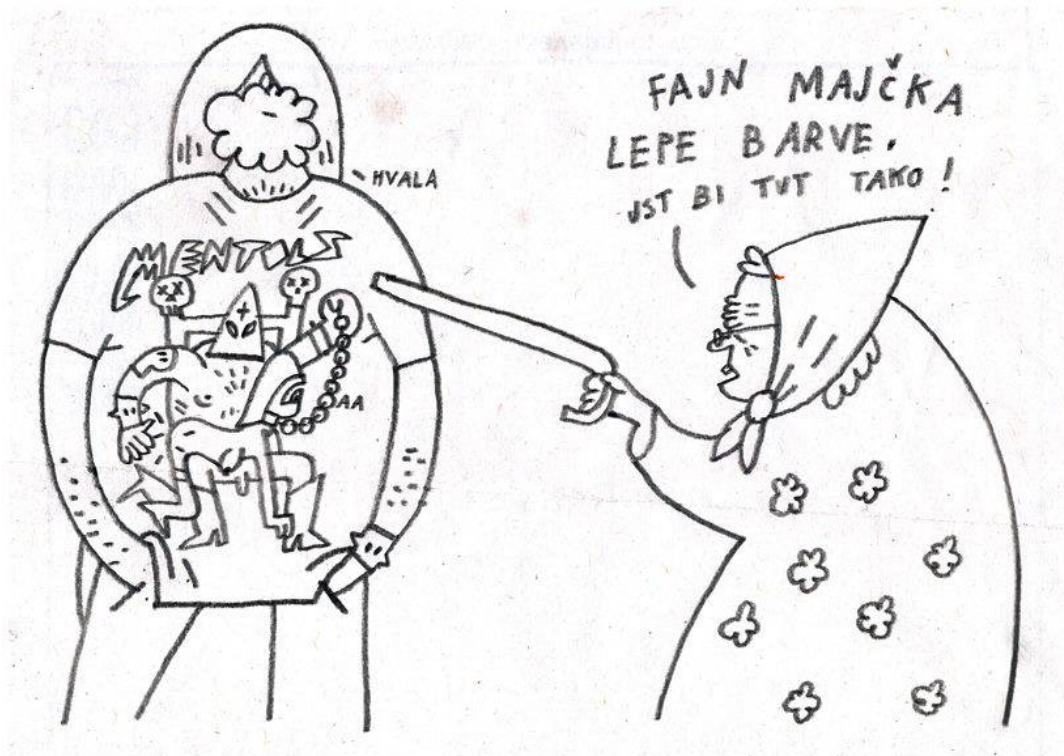
Brez naslova, 2017, svinčnik na papir, 21 x 29,7 cm

Brez naslova, 2017, svinčnik na papir, 21 x 29,7 cm

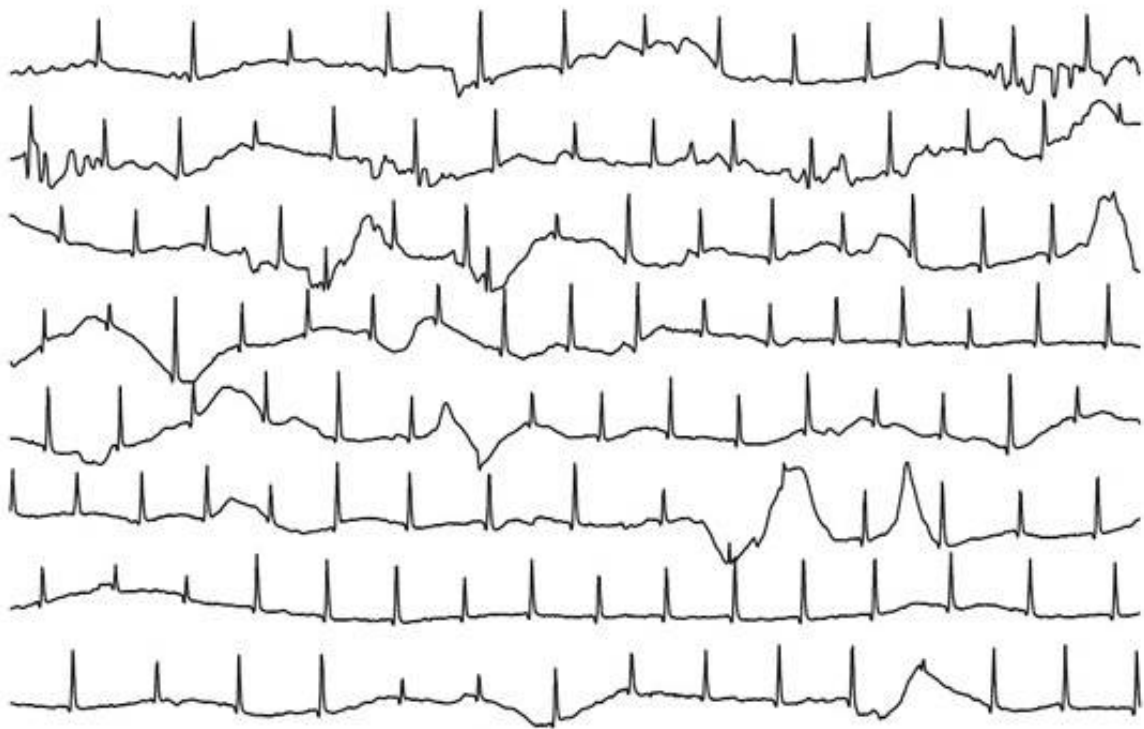
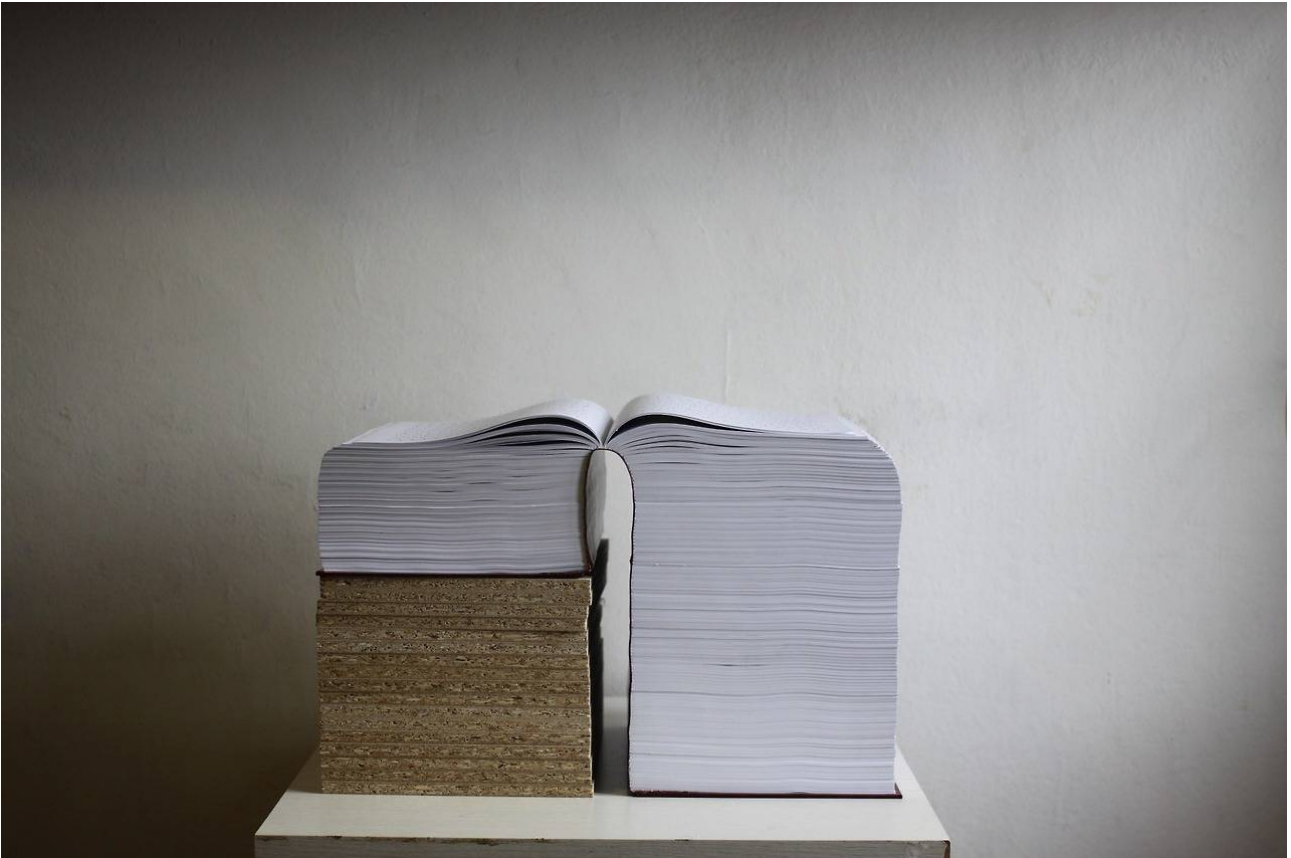

Brez naslova, 2017, flomaster na papirju, 21 x 29,7 cm

Brez naslova, 2017, svinčnik na papir, 21 x 29,7 cm

- Anja Jelovšek:

Junij, 2015, knjiga umetnika

- Ištvan Išt Huzjan:

Subterranean Walks, 2016, Bucharest

- Danilo Milovanović:

Daljšnica, 2016, intervencija v javnem prostoru, Ljubljana